

SABADELLENCES

Manuel Garriga i Miralles, in memoriam. *Retrat intermitent*

Joan Brunet i Mauri

Era el 17 d'abril de 2003. El dia s'havia despertat primaveral, net i esplendorós. Feia poc que m'havia llevat i el telèfon va sonar, cridant la meua atenció. Fatalment es produïa la trucada que malgrat desitjava trigués molt, feia mesos que m'havia estat anunciada. "El pare ha mort", em va dir la veu de l'altra banda de l'aparell. Era el fill del Manuel Garriga i Miralles. Des d'aquell mateix moment vaig començar a sentir-me una mica orfe. No endebades el Manuel va ser per a mi com una mena de germà gran. Ell va confiar en mi quan jo més ho necessitava. Sense el seu ajut i suport, difícilment hauria pogut portar a terme la meua trajectòria professional tal com ha estat fins ara.

Aquell matí de maig, el Manuel acabava de perdre la seva darrera i definitiva batalla, a despit de la gran resistència que aquest personatge tan singular va oposar a l'enemic. Feia un any llarg que els metges li havien diagnosticat un càncer; un mal que, com ell recordava, "aquest no té remei". Això no obstant, el Manuel va portar la seva malaltia amb serenitat i, fins i tot, amb un cert ànim. Només en la recta final de la seva vida vaig copsar símptomes de derrota, tant en la seva cara com en el seu estat d'ànim. Sigui com sigui, el Manuel va aprofitar els pocs mesos que li quedaven de vida des que va conèixer el seu diagnòstic, per acomiadar-se personalment d'amics i coneguts. Fins i tot, va decidir deixar una mena de testament, entre polític i personal, en forma de conversa-entrevista que

va ser recollida pel periodista i veí seu a la Vall d'Horta, Jaume Valls i Vila, sota el títol "Manuel Garriga: Retrat intermitent". Una conversa que, primer, va ser editada d'una manera modesta i enviada pel mateix Manuel a les persones que més considerava. Més tard, la conversa-entrevista va ser recollida i publicada a la revista Arraona en el seu número 26, que porta data de tardor de 2002.

La vida no va ser del tot justa amb el Manuel Garriga. O per ser més exactes, la vida política no es va comportar amb ell tal com s'hauria merescut. Però així són les coses. Aquell que podia haver passat a la història per haver estat el primer alcalde democràtic de Sabadell després de la

El Manuel, acompanyat de l'alcalde Farrès, el llavors president de la Comissió de Cultura de la Diputació, Antoni Dalmau. En un racó hi sóc jo.

dictadura del general Franco, va haver-se de conformar amb un segon i digne lloc en les primeres eleccions municipals de l'any 1979. Tot plegat perquè en aquella contesa electoral van enfrontar-se dos personatges potents, difícilment repetibles en altres ciutats: el Manuel Garriga, que encapçalava la llista dels socialistes, i el Toni Farrés, que era el cap de llista del PSUC i que és qui va acabar guanyant aquelles eleccions. Després vingueren quatre anys de govern de coalició municipal entre comunistes i socialistes i, malgrat la bona gestió que al capdavant de les finances municipals va portar a terme el Manuel, hi va haver qui, des de la seva casa política, li segava la gespa arran, de tal manera que el Manuel –elegant com era– va decidir, molt a contracor, retirar-se de la cursa electoral en favor del seu amic Àngel Llobet. El “Miterrand” de Sabadell –com alguns l’anomenaven– s’acabava de retirar de la vida política activa. No pas, com ja he escrit, per voluntat pròpia sinó perquè el seu tarannà obert, sorneguer, irònic i peculiar, no acabava d’agradar ni queia bé en determinats sectors del seu propi partit.

Al marge, però, d’aquestes qüestions –que com hauria dit el mateix Manuel, calia deixar a Marx i anar a Freud per comprendre-les en tota la seva dimensió– van haver-hi altres aspectes que varen contribuir a tallar la trajectòria política d’un dels vells i pertinaxos lluitadors sabadellencs en contra del franquisme. Però les coses són com són i no pas com voldríem que fossin i el Manuel va preferir retirar-se a temps abans d’haver de passar el tràngol de lluites intestines de partit que a enlloc no conduïen i que en res no beneficiarien l’opció política que defensava i per la qual sempre havia treballat. De ben segur que si el Manuel Garriga no s’hagués trobat a l’Antoni Farrés com a contrincant, possiblement hauria estat ell qui hauria assolit l’alcaldia de la ciutat. En aquest cas, el “problema” del Manuel, va ser presentar-se a les eleccions municipals competint amb un contrincant de l’alçada –en tots els ordres i sentits– com ho era l’Antoni Farrés.

SABADELLENC

El Manuel a Terrassa (1986), durant una visita del llavors ministre Joan Majó. En la foto hi apareixen també Pasqual Maragall i Manuel Royes, llavors alcaldes de Barcelona i de Terrassa respectivament.

D’entre les altres circumstàncies que cal tenir en compte que incidiren en marcar el recorregut final de la trajectòria en la política activa del Manuel Garriga, en sobresurt les conseqüències d’una notícia que va aparèixer en les planes d’alguns mitjans de comunicació, poc abans de començar els processos interns de partit que havien de decidir qui seria el cap de llista electoral per les eleccions municipals de 1983. La notícia relacionava, òbviament de manera lamentablement errònia, a Manuel Garriga amb l’apallissament d’una empleada dels serveis municipals de neteja, talment com si, a més, aquesta senyora hagués estat companya sentimental del Manuel. En definitiva, se l’acusava en la notícia d’un pretès acte de violència de gènere. La notícia, malgrat ser falsa, va tenir repercussions interessades pel fet que des de les files més crítiques del socialisme sabadellenc envers Manuel Garriga, es va aprofitar l’avinentesa per destacar la “mala imatge” que el Manuel Garriga tenia en determinats sectors i que la notícia “feia molt mal a Manuel Garriga com a possible candidat cap de llista”. Va ser el principi de la fi. El Manuel Garriga va quedar anímicament molt “tocat” per la notícia. De manera especial, per la negativa de l’Agència EFE a fer-ne un desmentiment rotund. En aquells moments era delegat a Catalunya d’aquesta agència, Roger Jiménez. Possiblement el Manuel i, amb ell jo mateix, ens vàrem equivocar, davant la negativa de rectificació, en no portar l’afer davant els tribunals i fer prevaler el dret a l’honor. Eren altres temps. Sigui com sigui, el Manuel Garriga atribuïa a aquest episodi –i no anava desencertat– de la publicació de la notícia falsa, a la disort política que a partir d’aquell moment l’acompanyaria. Una prova la constitueix el fet que, reiteradament, feia record de l’incident. Passa, però, que el Manuel Garriga, a voltes, acabava imaginant coses tal com no eren i, malgrat haver-li fet notar en més d’una ocasió, ell estava convençut que qui va donar la notícia havia estat el periodista del Diari de Sabadell, Pere Font Grasa. I això fins el punt que en la conversa-entrevista amb Jaume Valls i Vila, el Manuel no es va estar d’explicar-ho així i d’aquesta mateixa manera va ser publicat. Jo mateix, primer quan ell em va passar les galerades de l’entrevista que Jaume Valls i Vila li havia fet i, després quan va aparèixer publicada a la revista Arraona, vaig fer-li notar aquest i alguns altres errors més insignificants (algun dels quals m’afectava a mi directament), tot pregant-li que els esmenés amb una carta pública. El Manuel em va prometre que així ho faria. La mort, però, se’l va emportar abans que ho fes. I no pas per una mala voluntat sinó perquè en la vida del Manuel imperava un cert desordre controlat. Era capaç de treballar a fons una qüestió, però, per contra, a voltes era incapaç de rematar la jugada i pulir la bona feina feta. Quelcom d’això

El Manuel un mes abans del seu traspàs, en la festa de celebració del seu 65è. aniversari a la Vall d'Horta a Sant Llorenç.

va passar amb aquelles meves observacions, les quals varen quedar en un calaix i que mai no van veure la llum pública.

D'aquí que jo no vulgui acabar aquesta peça de record del Manuel, coincidint amb el tercer aniversari del seu traspàs, per reivindicar públicament el bon nom d'en Pere Font Grasa. Ni ell, ni tampoc el Diari de Sabadell no varen tenir res a veure amb l'afer. Només cal anar a les hemeroteques per comprovar que això va ser així i en sóc testimoni de primera fila. La responsabilitat única de la notícia falsa recau només en l'Agència EFE, que és qui la va acceptar i difondre arreu i, en tot cas, al periodista que en aquells moments exercia de corresponsal a Sabadell.

Altres retrats intermitents de Manuel Garriga i Miralles

"Alt i gros. Barba rossa i panxut. Diuen –alguns– que "bon vivan". Diuen –els altres– que "no-n'hi-ha-per-tant". Per tots, però, un vell lluitador i un home d'esquerres. Li hauria agradat ser alcalde. Qui sap si encara ho serà. Ell ho ha donat gairebé tot per la política. Per contra, la política li ha donat a ell ben poques coses. Els seus amics han assolit llocs rellevants. Ell ha continuat com sempre: fidel amic dels seus amics, enemic dels seus enemics". Sempre té la porta oberta. Obsessionat per servir al progressisme i al país. Nacionalista de "pedigrée". Alguns –aquells que estaven a casa quan ell ja lluitava per Catalunya– l'acusen de venut. Els altres –no tots– li han segat l'herba als peus. Ell, però, impertèrrit, continua el seu camí. Un camí, potser, massa seu. El camí d'aquell que s'ha mantingut fidel als seus principis i s'ha negat a vendre's per qualsevol cosa. No canviarà pas. Sempre serà el mateix. I això, de ben segur, és allò que més l'ha perjudicat. Malgrat tot se sent tranquil. Aparentment no li preocupen els contratemps. Està segur de la seva raó. (...). Li agrada aconsellar i no fa massa cas dels consells que li donen. Accepta, amb elegància la crítica i quan aquesta prové dels amics, l'accepta sense recel. Ell és ell i prou".

Text extret de la publicació "Gent de Sabadell": retrats a l'oli de Jordi Roca i Tubau amb textos de diversos autors. Sabadell, Editorial AUSA, 1985.

"El Manuel ha estat una gran persona. Una persona d'una humanitat desbordant, d'una voluntat fèrria, forjada al llarg d'una vida atzarosa i complexa. El Manuel ha estat una persona de tarannà progressista, lliurada als seus, a la seva ciutat, al seu país. Una persona, excessivament confiada en ocasions, i amb altes dosis d'ingenuïtat en d'altres. Per a uns quants, el Manuel haurà estat l'amic-amic que tots voldríem tenir. (...). L'amic que fa del mot "amistat" autèntica revolució. (...) I ara que ell ja no és físicament entre nosaltres, ens adonem de la buidor que se'ns obre a tocar nostre i sentim com ens quedem orfes del pare d'una filosofia personal que donava contingut a les paraules lleialtat i llibertat, propietari com era d'una particular talaia des de la qual observava la vida i dictava doctrina. (...) Ens quedem definitivament orfes d'un estil peculiar de ser, d'imaginar i d'actuar, difícilment repetibles. I descobrim que aquesta filosofia personal i aquest estil peculiar tant característics del Manuel, eren l'únic resultat possible que podia donar-se en una persona ben poc convencional; una persona atrevida, avançada, generosa i sensible, amb uns principis i amb uns valors sòlidament arrelats; una persona preocupada i motivada per allò que s'esdevenia en el seu entorn més immediat. El Manuel ha estat un gran amic dels seus amics i, qui sap si per això mateix, un "gran enemic" per als que intolerants com són no eren capaços d'acceptar-lo pel simple fet de ser com era, de pensar com pensava, d'actuar com ell ho feia; per als que es malfiaven de la seva sornegueria i de les seves sortides entre enginyoses i ingènues. I això perquè, possiblement, ni abastaven la categoria humana que el Manuel traspua, ni eren capaços d'adonar-se que en la vida no tot és blanc-blanc o negre-negre i que la gamma de grisos que va des del fosc negre fins el blanc impol·lut, és infinita. Gràcies per tot el que has estat, Manuel. Per tot el que ens has ensenyat i donat. Gràcies per haver estat tu mateix i no haver-te deixat portar per espúries ambicions de campanar, ni per haver anat mai al darrera com sovint deies, mal parafrasejant al poeta "de records inútils i de velles passions". Gràcies per haver-nos demostrat que allò que cal fer sempre, sempre, és mirar endavant".

Extret del text llegit en l'acomiadament de les despulles mortals de Manuel Garriga i Miralles, el 18 de maig de 2003, al Tanatori de Sabadell.